

nigrum atque durum. Nascitur in aruis & incultis. Vis ei refrigerans: articulorum morbis, parotidibus, tuberculis, œdematis luxatisque & capitis dolori cum rosaceo aut aceto aquaue impositum auxiliatur. Infantium quoque enterocelis ac eminenti umbilico illitum ex aceto medetur. Acetabuli verò mensuram tritam in duabus aquæ heminis macerari oportet, ac vbi sese aqua densauerit, lentoremve contraxerit, illini. Siquidem vehementer refrigerat: sed & in feruentem aquam immissa, calorem reprimat: denique & contra erysipelata est efficacax. Fama est, si virens herba domum importetur, pulices arceri. Tusa porrò cum adipè, sordida malignaque vlcera repurgat. Succus fluxione infestatis ac vermiculosis auribus ex melle prodest.

De Solano hortensi. CAP. LXXI.

SOLANVM hortense, frutex est esculentus, haud ita magnus, alarum cauis multus, foliis nigris & quàm ocymi maioribus ac latioribus, fructu rotundo, ac primùm quidem viridi, mox, vbi maturitatem affectus est, nigro aut fuluo: est verò herba innocentis gustus. Vis ei refrigerandi: quare folia erysipelatis & herpetibus cum polline polentæ conuenienter imponuntur. Trita autem & per se imposita, agilopa capitisque dolorem

dolorem sanant, & stomacho æstuanti auxiliantur: parotidas cum sale detrita illitu discutunt. Sed & ipsius succus valet aduersus erysipelata & herpetas cum cerussa, rosaceo & argenti spuma: ægilopas verò, cum pane. Infantibus quoque inflammatione laborantibus, quam Siriasin vocant, cum rosaceo infusus proficit. Inseritur & aquæ vel oui vice collyriis, quæ contra fluxiones acres illinuntur: quin & dolori aurium instillatus prædest: fluorem etiamnum muliebrem sistit, in vellere subditus. Denique succus fuluo gallinarum cohortalium fimo subactus & linteo appositus, ægilopiis præsentaneo est remedio.

De Solano Halicacabo.

CAP. LXXII.

Est & alterum Solanum, quod peculiari nomine halicacabum vocant, alij physalida, id est, vesicariam, foliis antedicto similibus, verùm latioribus. Huius caules postquam adoleuerunt, proni terram spectant: est autem fructus intra folliculos orbiculatos vesicis similes fuluus, rotundus ac læuis ceteri uæ acinus: quo etiam coronarij vtuntur, corollis intorquentes. Vim vsumque obtinet hortensis solani, nisi quòd in cibos minimè recipitur. Valet autem fructus epotus ad expurgandum morbum regium, qua

Ee. j.

præditus est vrinæ ciendæ facultate. Cæterum ex vtriusque solani herba succus elicitor, qui siccatus in umbra reconditur, & ad eadem illa pollet.

De Solano somnifico.

CAP. LXXIII.

Solanum somnificum aliqui etiam halicacabum vocant; frutex est numerosis præditus ramis, densis, caudicosis, fractu contumacibus, pinguium foliorum cotoneæque mali similibus plenis: flore rubro, prægrandi: fructu in folliculis croci colorem amulante: radice denique grandi, cortice subrubro vestita. Nascitur in petrosis locis, non procul à mari. Radicis cortex drachmæ pondere in vino potus, somniferam vim habet quàm opium mitiorem: fructus autem potenter vrinam citatque ad eò corymbi duodecim hydropicis exhibentur: quòd si plures numero propinentur, mentem è sua sede & statu dimouent. Sed remediò est aqua mulsà copiosa potui data. Pastillas etiam ac doloris leuamentum præbentibus medicamentis succus eius admiscetur. Idem decoctus in vino si ore contineatur, doloribus dentiũ succurrit. Cæterum radicis succus cù melle inunctus, oculorũ hebetudines tollit.

De Solano manico seu furiali.

CAP. LXXIII.

Solanum manicum seu furiale nonnulli peris-

periffon, alij thryon appellauère. Huic fo-
 lium eruca proximum, at maius, ad acanthi,
 quem paderota vocant, folium accedens.
 Caules verò à radice proceros emittit de-
 cem aut duodecim, vnae altitudine adole-
 ſcentes: caput in cacumine oliuæ figura, at
 platanj pilularum inſtar hirsutius, maius ta-
 men illa atque craſſius: florem nigrum, cui
 ſuccedit fructus racemofus, rotundus, ni-
 ger, denis aut duodenis conſtans acinis, co-
 rymbis hederæ ſimilibus & ceu vix molli-
 bus. Radix ſubiacet candida, craſſa, concaua
 & ferè cubitalis. Nafcitur in montofis locis
 vento perflatis, atque littoralibus petris. Vis
 ea radici, vt drachmæ vnus pondere pota ex
 vino, vanas ſpecies & imagines haud iniu-
 cundas menti repræſentet: duplicatus autem
 hic modus ad triduum vſque inſaniam, ſeu
 mentis alienationem faciat: & quadruplica-
 tus, mortem etiam repræſentet. Remedio
 eſt, aqua mulſa largius epota, mórque iden-
 tidem vomitione reddita.

De Dorycnio. CAP. DLXXV.

DORYCNION (Crateuas halicacabum
 aut caleam vocat) frutex oleæ nuper
 prodeunti ſimilis: naſcitur in petris non
 procul à mari, ramis cubito breuioribus, fo-
 liis oleæ ſimilibus colore, at minoribus fir-
 mioribusque ac vehementer aſperis, flore

Ee. ij.

candido, folliculis in cacumine densis, ceu ciceris: in quibus quina senave minuta semina, rotunda, exigui erui magnitudine, lævia, firma & versicolora: radix ad digiti crassitudinem & cubiti longitudinem adulescit. Et hoc quoque somniferum esse creditur: copiosius verò haustum, enecare. Nec desunt qui dicant, eius semen in amatoria expeti.

De Mandragora. CAP. LXXVI.

MANDRAGORAM nonnulli antimalum, aliqui diræam, alij etiam circæam iccirco vocant, quòd credatur radix in amatoriis efficax esse. Duo eius genera: niger, qui scemina existimatur, thridacias appellatus, foliis est quàm lactuæ angustioribus & longioribus, virosis ac graucolentibus, in terra sparsis: atque inter ipsa, maligerit sorbis similia, ex luteo pallida, odorata, & in his semen ceu pyrorum. Radicibus autem inhæret bene magnis, binis ternisve inuicem implicitis, nigris foris, intus albis, crasso cortice vestitis: caule verò viduus est. Alterius candidi, qui & mas dicitur, & nonnullis morion vocatus est, folia sunt magna, alba, lata, lævia ceu betæ: poma quàm prioris duplo maiora, colore in crocum inclinate, iucundè cum grauitate quadam olentia: quæque, si mandantur à pastoribus, ij
quodam-

quodammodo soporantur: radix antedictæ
similis, at maior atque candidior: orbata &
hæc caule. E radice recenti cortice tuso ac
prælis subiecto succus exprimitur, quem in
sole versatum, vbi densatus fuerit, fictili vase
recondi oportet. Succus fit & è malis simili
planè modo, sed aliquantò ignauior. **Quin**
& detractus radici cortex filoque traiectus,
ad vsum suspenditur. Aliqui radices in vino
ad tertias decoquunt, excolatumque ius as-
seruant, eiùsque cyathum vnum propinant
in peruigiliis grauioribusque partium qua-
rumuis doloribus: itémque ante sectiones
vstionésve, vt ne sentiantur. Ipse verò liquor
binis obolis ex aqua mulsa potus, verarri in-
star supernè pituitam bilèmq; atram ex-
trahit: at potu largiore, vitam adimit. Mi-
scetur & oculorum medicamentis, iis que
quibus dolores leniuntur, ac pessis quoque
mollientibus. Per se autem semioboli pon-
dere appositus, menses ciet atque partus: sedi
quoque pro balano inditus, somnum concii-
at. Porrò & radix ebur emollire fertur, quæ
senis horis cum eo decocta fuerit: prætereâ-
que ita tractabile ipsum efficere, vt quam
quisque voluerit formam facillè suscipiat.
Folia verò recentia, oculorum inflamma-
tionibus, iis que vlceribus superueniunt,
cum polenta conuenienter imponuntur.

Ec. iij.

Sed & duritias omnes, apostemata, strumas & tubercula discutunt. Eadem si quinis seu nōve diebus leniter affricentur, stigmata citra exulcerationem delent. Illa quoque ad eisdem vsus in muria seruantur. Radix autem ex aceto trita, erysipelatis medetur: serpentium autem ictibus, cum melle aut oleo. At ex aqua, strumas atque tubercula dissipat, & articulorum cruciatus cum polenta sedat. Paratur & citra cocturam vinum è cortice radice, dum ternæ minæ in vini dulciscadum coniiciuntur: atque dantur ex eoterni cyathi iis qui secari vr̄ve debent, vt̄ antè dictum est: neq; enim somno sopiti altiore dolorē percipiūt. Poma verò & olfactu & cibo sunt soporifera, itēque expressus ex iis succus. At illa seu nimio odore, seu etiam largiore cibo, vocis vs̄um præcludunt. Semen autem ipsorum epotum, vuluam purgat, subditūmque cum sulphure ignem minimè experto, rubrum sinit fluorem muliebrem. Cæterū circumsarificata punctisque multifariam aperta radice liquor seu lacryma erumpit, quæ quidem in cavitatem recepta colligitur. At succus hac lacryma efficacior est. Neque verò, quod experientia testatur, vbi que lacrymam radices fundunt. Porrò & alium tradunt esse mandragoram, qui morion etiam nominetur. Nascitur is in

Opacis

opacis & iuxta specus, foliis albi mandragoræ, at minoribus, penè dodrantalibus, candidis, radicem ambientibus: quæ quidem tenera est candidaque, paulò maior palmo, pollicemque crassitudine æquat. Hanc narant epotam drachmæ pondere, aut cum polenta in placenta obsoniõve deuoratam, infatuare, vsùmque rationis intercipere. Obdormiscit enim homo eadem qua illam comederit figura, sensus impositernis quaternisve ex quo data est horis. Sed & illa Medici vtuntur, cum secandi vrendive necessitas adest. Aiunt insuper pro antidoto esse radicem, si cum solano manico bibatur.

De Aconito. CAP. LXXXVII.

ACONITVM aliqui pardalianches, alij canmarum, alij thelyphonõ, alij myotonon, alij denique theriophonon appellauere. Folia habet terna quaternave, ceu cyclamini aut cucumeris, minora tamen ac leniter aspera, caulem dodrantalem: radix scorpionis caudam æmulatur, & alabastris modo splendet. Huius, vt aiunt, radice aduorta scorpis quasi resolutus torpescit, rursusque appõsito elleboro excitatur. Miscetur & oculorum medicamentis doloris leuandi vi præditis. Enecat verò pantheras, fues, lupos ac ferarum genus omne, carniam frustulis inditum & appõsitum.

Ec. iiii.

De Aconito altero. CAP. LXXVIII.

Aconitum alterum, quod nonnulli cynoetonon, alij lycoetonon vocant, plurimum in Italia nascitur Vestinis montibus, à priorè distans. Siquidem folia gerit similia platani, sed altioribus diuisa incisuris, minoraque multò & nigriora, caulem pediculi filicis instar nudum, cubitali altitudine aut etiam maiore, & semen in siliquis aliquatenus oblongis: radices verò in modum squillæ marinæ cirrorum nigras, quibus ad venationem luporum vtuntur. Insertæ siquidem crudis carnibus & à lupis deuoratae, eos enecant.

De Cicuta. CAP. LXXIX.

CICUTA caulem edit geniculatum, vtì & fœniculum, grandem: folia ferula, sed angustiora & graui odoratu: in cacuminibus autem ramorum propagines & umbellulas, florem quoque albicantem & semen ceuanisi, at candidius: radicem denique concauam minimèque profundam. Est & cicuta in lethalium venenorum genere, quippe quæ vi sua refrigeratoria enecet: merum verò remedio est. Porrò contusis cacuminibus seu coma ipsa, priùs quàm semina siccescât, succus exprimitur, qui deinde Sole densatur atque cogitur. Huius autem arefacti multiplex est in medicina vsus. Siquidem collyriis doloris

doloris sedandi vi præditis commodè miscetur, & herpetas ac erysipelata illitu restinguit. Herba verò cum coma trita testibusque circumlita, libidinis in somno imaginationi simul & feminis profusioni obnoxiiis opitulatur. Sed & genitalia illitu effæta languidioraque reddit. Lac itidem extinguit, & virginum mammas crescere non patitur: ac puerorum quoque testes nutrimento defectos ita reddit, vt intabescant. Maxima efficacissimaque vis Creticæ, Megaricæ, Atticæ, & in Chio ac Cilicia nascenti.

De Taxo. CAP. LXXX.

SMILAX à quibusdam thymalus, à Latinis Taxus appellatur, arbor abietis magnitudine & foliorum eiusdem figura, in Italia & Narbonensi Gallia Hispaniæ contermina nascens. Sed nigrescunt pulli gallinæci, qui Italicæ taxi fructu vescuntur: & qui eundem ederint homines, alii profluuiis corripuntur. Narbonensis verò tam præsentis est veneni, vt qui sub eius umbra sederint obdormierintve, lædantur, & sæpenumerò etiam moriantur. Cæterùm hæc de taxo traduntur eo consilio, vt ab ea quisque caueat.

De Apocyno. CAP. LXXXI.

APOCYNON aliqui cynanchon, nonnulli pardalianches, alij cynomoron,